

Gorzów Wlkp., 03 czerwca 2025 r.

PS-VIII.431.7.2025.WPut

Pani
Barbara Tlałka
Dyrektor
Domu Dziecka
we Wschowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r., poz. 49), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r., poz. 359) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015 r., poz. 1477) - zespół kontrolny w składzie:

1. **Virginia Put-Sobania** - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 74-1/2025 z 18 marca 2025 r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
2. **Monika Mach** – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 74-2/2025 z 18 marca 2025 r. – członek Zespołu kontrolnego

przeprowadził czynności kontrolne w okresie od **24 marca 2025 r. do 22 maja 2025 r., w tym jeden dzień (24 marca 2025 r.)** w Domu Dziecka, przy ul. Reymonta 1 we Wschowie. Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego Rocznym Planem Kontroli na 2025 rok. Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli. Dokonano wpisu do książki kontroli.

akta kontroli: str. 1-17

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Barbary Tlałki – Dyrektora Domu Dziecka we Wschowie, która udzielała wyjaśnień.

W toku kontroli ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Kwalifikacje kadry placówki.
2. Prowadzenie dokumentacji wychowanków zgodnie z przepisami.
3. Zapewnienie wychowankom dostępu do usług.
4. Standardy bytowe zapewniane przez placówkę.

W ramach czynności kontrolnych zespół kontrolerów dokonał analizy dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje kadry zatrudnionej w placówce.

W celu zbadania obszaru objętego kontrolą, analizie poddano również dokumentację 4 wychowanków kontrolowanej placówki, tj.: wychowanek: D1, D2, D3, D4.

W szczególności ocenie poddano:

- plany pomocy dziecku i ich modyfikacje, karty pobytu dziecka, karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię z opisem ich przebiegu, arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych, diagnozy psychofizyczne,
- dokumentację potwierdzającą uczestnictwo wychowanków w zajęciach wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie były wskazane, regulamin pobytu wychowanka w placówce, regulamin przyznawania kieszonkowego wraz z listami potwierdzającymi wypłatę kieszonkowego.

Przeprowadzono również rozmowy z wychowankami w placówce, w oparciu o "Kwestionariusz rozmowy z wychowankiem". Pytania zawarte w kwestionariuszu miały na celu poznanie opinii dzieci na zagadnienia będące przedmiotem kontroli. Wychowankom placówki zadano pytania otwarte i umożliwiono swobodne udzielenie wypowiedzi w warunkach indywidualnych (1 na 1 z kontrolerem), bez ingerencji opiekunów i innych wychowanków. Rozmowy przeprowadzono 24 marca br. z 10 wychowankami obecnymi w kontrolowanej jednostce - wypowiedzi tych dzieci zostały spisane w ankietach.

akta kontroli: str. 1-524

Informacje o jednostce kontrolowanej

Kontrolowana jednostka funkcjonuje na podstawie zezwolenia wydanego w drodze decyzji Wojewody Lubuskiego z 2 lutego 2011 r., znak: PS.I.MNow.90130-11/2010, zmienionego decyzją z 9 grudnia 2013 r., znak: PS-VIII.9423.10.2013.EŚzw. Dom Dziecka we Wschowie jest placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego, posiadającą 14 statutowych miejsc dla wychowanków. W dniu kontroli w ewidencji placówki widniało 14 wychowanków. Placówka posiada opracowane Standardy Ochrony Małoletnich.

Ocena skontrolowanej działalności

1. Kwalifikacje kadry placówki¹

W okresie kontrolnym w placówce pracowało 6 wychowawców (W1, W2, W3, W4, W5, W6) na pełen etat*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Dodatkowo w placówce realizowało zadania 2 pedagogów P1 i P2. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Wszystkie wyżej wymienione osoby spełniały wymagania kwalifikacyjne na swoje stanowiska oraz posiadały aktualne zaświadczenia z Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym.

W kwestii udziału w szkoleniach stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą, 5 wychowawców (W1, W2, W3, W4, W5) brało udział w szkoleniach (od 1 do 3), których tematyka zgodna była z wykonywanymi przez nich zadaniami. Pracownik W6, z uwagi na

¹ art. 98 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

krótki okres zatrudnienia, nie podnosił kompetencji. Dyrektor placówki oraz wychowawca (W1) uczestniczyli dodatkowo w szkoleniu na temat wypalenia zawodowego. Zespół kontrolny zwraca uwagę, że wskazane byłoby, aby pozostała kadra również brała udział w podobnych kursach. Zespół kontrolny nie ma zastrzeżeń do realizacji tego zadania.

akta kontroli: str. 20-39, 106, 524

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- umożliwić kadrze wychowawczej korzystanie z poradnictwa mającego na celu przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

2. Prowadzenie dokumentacji wychowanków zgodnie z przepisami.

a) plany pomocy dziecku²

Analiza teczek 4 losowo wybranych dzieci wykazała, że w okresie objętym kontrolą modyfikacje planów pomocy dziecku sporządzono dla wszystkich wychowanków (dot. wychowanków A, B, C, D). Biorąc pod uwagę terminowość dokumentów, stwierdzić należy, że modyfikacje planów pomocy dziecku sporządzone zostały prawidłowo. W przypadku mał. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). w teście znajdowały się również plany pomocy dziecku, sporządzone po przyjęciu dzieci do placówki. Dokumenty nie zawierały daty ich utworzenia. Z tego powodu, w przypadku wych. B. - biorąc pod uwagę datę przy podpisie pedagoga na dokumencie - oraz datę pierwszej modyfikacji nasuwa się wniosek, że modyfikacja planu została stworzona przed sporządzeniem planu pomocy dziecku. Dlatego też, Zespół kontrolny wskazuje na konieczność oznaczania datą dokumentów, aby na przyszłość uniknąć niejasności, związanych z terminami.

Oba formularze miały podobną budowę i składały się z dwóch części. Pierwsza zawierała m.in.: dane osobowe dziecka, imię i nazwisko opiekuna oraz wnioski do dalszej pracy. Druga część – w formie tabeli - stanowiła szczegółowy opis sytuacji i potrzeb dziecka. Informacje w niej zawarte odnosiły się do:

- sytuacji prawnej i rodzinnej dziecka, utrzymywania kontaktów z rodziną, środowiska, z którego pochodzi dziecko,
- potrzeb dziecka w sferze: opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej,
- potrzeb dziecka w relacjach społecznych i funkcjonowania w grupie i środowisku rówieśniczym i szkolnym,
- rozwoju edukacyjnego dziecka,
- wpływu sytuacji kryzysowej dziecka na jego rozwój i funkcjonowanie w placówce i poza nią.

Do każdego z wymienionych obszarów opisano cele, działania, terminy realizacji oraz wskazano osoby odpowiedzialne za realizację zadań. Plany pomocy zawierały podpis pedagoga, natomiast w przypadku modyfikacji planu na formularzu widniały podpisy opiekuna wychowanka, wychowawców, Dyrektora placówki oraz osób biorących udział w jego tworzeniu. Dokumenty nie zawierały podpisów wychowanków. Zespół kontrolny

² § 17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

sugeruje, aby kolejne plany pomocy dziecku, bądź ich modyfikacje zawierały podpis wychowanka, wskazując tym samym na jego zapoznanie się z treścią dokumentu. Informacje zawarte w formularzu były spójne z danymi wskazanymi w pozostałej dokumentacji dziecka.

Zespół kontrolny nie ma zastrzeżeń do realizacji zadania.

akta kontroli str. 107-138, 406-487

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- każdorazowo zapisywać datę tworzenia dokumentu,
- każdorazowo potwierdzać podpisem wychowanka współpracę przy tworzeniu planu pomocy dziecku bądź jego modyfikacji.

b) karty pobytu wychowanka³

Analiza dokumentacji wykazała, że w aktach czworga badanych dzieci znajdowały się, sporządzone przez wychowawcę, karty pobytu dziecka. Dokumenty opracowane były indywidualnie dla każdego wychowanka, zawsze w ostatnim dniu miesiąca. Z uwagi na brak daty tworzenia dokumentu, Zespół kontrolny wziął pod uwagę datę widoczną przy podpisie pedagoga. Formularze miały jednakową budowę. Zawierały podstawowe dane wychowanka: imię i nazwisko oraz datę urodzenia dziecka. W pozostałej części dokumentu, w tabeli opisane były informacje w jednakowych obszarach dla każdego dziecka. Zapisy te były zgodne z obszarami i wymogami rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej i były adekwatne do aktualnej sytuacji i potrzeb każdego dziecka.

Zespół kontrolny nie ma zastrzeżeń do realizacji powyższego zadania.

akta kontroli, str. 167-216, 249-290, 488-519

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- każdorazowo zapisywać datę tworzenia dokumentu.

c) karta udziału w zajęciach specjalistycznych⁴

Analiza dokumentacji 4 wychowanków wykazała, że w teczkach dzieci znajdowały się dokumenty pn. "Spotkania indywidualne z pedagogiem". Formularz został stworzony w formie tabeli - zawierał imię i nazwisko wychowanka oraz datę i temat spotkania. Dyrektor jednostki oświadczył, że pedagog prowadził również dziennik pracy, w którym odnotowywał indywidualne spotkania w wychowankami. Prace wykonywane przez dzieci podczas zajęć gromadzone były w osobnych teczkach. Przesłana dokumentacja potwierdzała udział wszystkich wychowanków w zajęciach prowadzonych przez pedagoga, niemniej jednak kontrolujący uważają, że sposób opracowania dokumentacji nie odnosił się w pełni do zadania wynikającego z przepisów - co stanowi

³ § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

⁴ § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

uchybiecie. Rozporządzenie w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej wymaga bowiem, aby dla każdego dziecka sporządzać karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię - z opisem ich przebiegu. W związku z powyższym, zasadne jest, aby specjalista w swojej dokumentacji odnosił się w pełni do powyższych zapisów. Zespół kontrolny rekomenduje, aby w dokumencie pn. „karty udziału w zajęciach specjalistycznych” - pedagog szerzej opisywał przebieg spotkań z wychowankiem.

akta kontroli, str. 217-232, 513-515

W badanym zakresie stwierdzono uchybienie, polegające na braku opisu przebiegu zajęć w kartach udziału wychowanków w zajęciach specjalistycznych, zgodnie z przepisem.

d) arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych⁵

Rozporządzenie w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej wymaga, aby specjaliści pracujący z wychowankiem w „arkuszach obserwacji”, zawierali zapisy dotyczące funkcjonowania dziecka w konkretnym okresie - z zaznaczeniem, które elementy uległy poprawie, a które nadal wymagają wsparcia. Analiza przesłanej dokumentacji wychowanków oraz informacji przekazanych przez Dyrektora placówki wykazała, że w okresie podlegającym kontroli nie sporządzano ww. dokumentów dla wychowanków – co stanowi nieprawidłowość.

akta kontroli, str.107- 522

W badanym zakresie stwierdzono istotne uchybienie polegające na braku sporządzania arkuszy badań i obserwacji pedagogicznych wychowanków.

3. Zapewnienie wychowankom dostępu do usług

Aby sprawdzić, czy małoletnim zapewniano dostęp do usług, zgodnie z zapisami zawartymi w rozporządzeniu, w trakcie czynności kontrolnych analizie poddano następujące zagadnienia:

a) zapewnienie wyżywienia oraz środków spożywczych stosownie do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków⁶.

Na podstawie otrzymanych dokumentów oraz oświadczenia Dyrektora placówki ustalono, że wychowankowie przebywający w placówce mieli zapewnione wyżywienie oraz środki spożywcze stosownie do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu ich zdrowia. W toku oględzin ustalono, że w budynku znajdowała się kuchnia połączona z jadalnią, dostępna dla wszystkich wychowanków - przez całą dobę.

W lodówce były dostępne artykuły spożywcze, na blatach stały napoje (kompot, woda, herbata), a na stole w jadalni znajdowały się owoce. Posiłki przygotowywane były o stałych porach dnia, na podstawie wcześniej sporządzanego menu - udostępnionego na tablicy w jadalni. Obiady zawsze były dwudaniowe, porcje dostosowane do potrzeb

⁵ § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

⁶ § 18 ust. 1 pkt 1, 4, 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

wychowanków. W okresie podlegającym kontroli żadne z dzieci przebywających w placówce nie wymagało specjalnego żywienia.

Wychowankowie podczas rozmowy indywidualnej (kwestionariusz rozmowy) potwierdzili powyższe ustalenia. Wskazali również, że mogli informować, co chcieliby zjeść i było to uwzględnione w menu np. na kolejny tydzień. Mieli również możliwość samodzielnego przygotowywania jedzenia. Zwrócili jednak uwagę, że niektóre dania (obiady) często się powtarzały.

Zespół kontrolny nie ma uwag do realizacji powyższego zadania, niemniej jednak rekomenduje, aby w miarę możliwości urozmaicać posiłki (obiady), tak by dania nie powtarzały się zbyt często.

akta kontroli, str. 107-515, 527-546

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- w miarę możliwości urozmaicać posiłki (obiady), tak by dania zbyt często się nie powtarzały.

b) zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej oraz zaopatrzenia w produkty lecznicze⁷

Na podstawie otrzymanej dokumentacji oraz oświadczenia Dyrektora ustalono, że wszyscy wychowankowie w placówce mieli zapewniony stały dostęp do opieki zdrowotnej.

W momencie pojawienia się takiej potrzeby małoletni konsultowani byli z lekarzami i specjalistami (pediatra, psycholog, psychiatra, dentysta, ortodonta, logopeda, itp.)

Zalecenia lekarzy były natychmiastowo realizowane, a przepisywane leki niezwłocznie kupowane i podawane wychowankom - według wskazań - przez wychowawców.

Ogłędziny obiektu wykazały, że wszystkie leki przechowywane były w specjalnie wyznaczonym do tego miejscu, na parterze domu – w szafce zamykanej na klucz.

Wychowankowie podczas przeprowadzonych indywidualnych rozmów (wywiad kwestionariuszowy) potwierdzili powyższe informacje. Jedno z dzieci wskazało, że wychowankowie otrzymują również witaminy.

Zespół kontrolny nie ma uwag do realizacji powyższego zadania.

akta kontroli, str. 107-515, 527-546

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

c) zapewnienie dostępu do nauki, pomocy naukowych oraz wszelkich zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dziecka⁸

Analiza otrzymanej dokumentacji wychowanków oraz informacji przekazanych przez Dyrektora kontrolowanej placówki wskazuje, że dzieci w okresie podlegającym kontroli miały zapewniony dostęp do nauki oraz zajęć dodatkowych. Małoletni byli również zaopatrzeni w niezbędne pomoce naukowe. Wychowankowie uczestniczyli w zajęciach

⁷ § 18 ust. 1 pkt 2, 3, 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

⁸ § 18 ust. 1 pkt 5, 7, 10, 11, 13 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

wyrównawczych z matematyki, byli objęci wsparciem pedagoga – na terenie placówki – oraz opieką psychologa i psychiatry poza placówką. Placówka korzystała także ze wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznej. W tygodniu między godziną 16:00 a 18:00 wychowankowie mieli przeznaczony czas na naukę własną, w czasie którego mogli liczyć na pomoc i wsparcie ze strony wychowawców oraz Dyrektora placówki. Oględziny obiektu wykazały, że na parterze placówki – na korytarzu – znajdowała się duża szafa z przyborami szkolnymi. Wychowankowie mieli do niej stały dostęp i mogli na bieżąco uzupełniać powstałe braki. Część wychowanków zaopatrzona była w niezbędne podręczniki przez szkołę.

Analiza teczek wychowanków wykazała, że w okresie objętym kontrolą małoletni uczestniczyli dodatkowo:

- *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Analiza kwestionariuszy wywiadu wykazała, że prócz ww. wychowanków 1 dziecko wskazało, że może korzystać z pomocy pedagoga, gdy tego potrzebuje. Pozostałe dzieci nie uczęszczały na dodatkowe zajęcia.

Rozmowy z wychowankami (kwestionariusz wywiadu) potwierdziły powyższe ustalenia. Małoletni poinformowali, że „jest kładziony duży nacisk na naukę”. Zdarza się, że czas na naukę się wydłuża, co sprawia, że dzieci są zmęczone i nie mają zbyt dużo czasu dla siebie. Zespół kontrolny zwraca uwagę, aby w miarę możliwości nie przekraczać czasu przeznaczonego na naukę, co pozwoliłoby wychowankom na podejmowanie własnych aktywności.

Zespół kontrolny nie ma uwag do realizacji powyższego zadania.

akta kontroli, str. 107-515, 527-546

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- w miarę możliwości nie przekraczać czasu przeznaczonego na naukę, co pozwoli wychowankom na podjęcie własnych aktywności.

d) zapewnienie wyposażenia w odzież, obuwie, zabawki, środki higieny osobistej⁹

Na podstawie analizy otrzymanych od wychowanków odpowiedzi ustalono, że w okresie kontrolnym wychowankom przebywającym w placówce zapewniono wyposażenie w odzież, obuwie, środki higieny osobistej. Powyższe potwierdziło również oświadczenie Dyrektora placówki. Wychowankowie podczas rozmowy z kontrolującymi (kwestionariusz rozmowy) poinformowali, że gdy potrzebowali nowych ubrań, mogli iść na zakupy i sami wybrać dla siebie rzeczy. Dodatkowo, w placówce znajdowały się ubrania – przynoszone przez sponsorów – z których mogli korzystać wychowankowie. Środki higieny osobistej znajdowały się w „maglu” (budynek przy placówce). W pokojach dzieci, przy łóżkach – na kontenerach, biurkach – znajdowały się koszyczki z kosmetykami i rzeczami osobistymi. Podczas oględzin w placówce inspektorzy stwierdzili, że w miejscach do tego przeznaczonych znajdowały się gry i zabawki, z których mogli korzystać wychowankowie. Zespół kontrolny nie ma uwag do realizacji tego zadania.

⁹ §18 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

e) zapewnienie kwoty pieniężnej do własnego dysponowania¹⁰

W toku kontroli ustalono, że placówka posiadała aktualny regulamin organizacyjny Domu Dziecka we Wschowie z 14 września 2021 r. W dokumencie zawarty był zapis informujący, że placówka jest między innymi zobowiązana do zapewnienia wychowankom miesięcznej kwoty pieniężnej do własnego dysponowania – ustalonej w Regulaminie kieszonkowego. W okresie objętym kontrolą Dyrektor placówki stworzył dwa aneksy do powyższego regulaminu.

Zgodnie z rozporządzeniem w okresie objętym kontrolą – od stycznia do maja 2024 r., - obowiązywał przepis dot. przyznawania kwoty pieniężnej do własnego zagospodarowania przez dzieci od 5 roku życia, której wartość wynosiła nie mniej niż 1% (tj. min. 13,61 zł) kwoty, o której mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹¹. Natomiast od czerwca 2024 r., do dnia kontroli (po wprowadzonych zmianach w ww. rozporządzeniu oraz waloryzacji kwoty) kwota została zwiększona do 3%, tj. min. 45,51 zł.

Analiza przesłanego regulaminu oraz dwóch aneksów wykazała, że każdy dokument w pkt 3 zawierał zapis dot. wysokości kwoty minimalnej kieszonkowego:

- do końca maja 2024 r. była to kwota 10 zł,
- do czerwca 2024 r. do 1 stycznia 2025 r. była to kwota 40 zł,
- od 2 stycznia 2025 r. kwota 50 zł.

Z powyższych ustaleń wynika, że w regulaminie przyznawania kieszonkowego dwukrotnie wskazano kwotę minimalną – niższą od wskazanej w rozporządzeniu.

Niemniej jednak przekazane przez Dyrektora placówki, listy wypłat kieszonkowego – za miesiące styczeń, luty, marzec 2025 r. nie wykazały, aby którykolwiek z wychowanków otrzymał kieszonkowe w wysokości niższej niż minimalna kwota wskazana w rozporządzeniu.

Formularze sporządzone były na oddzielnych dokumentach - za każdy miesiąc - zawierały dane dziecka, informację do której klasy wychowanek uczęszczał, kwotę kieszonkowego do wypłaty, podpis wychowanka potwierdzającego odbiór kwoty pieniężnej. Na dole formularza znajdował się również podpis Dyrektora placówki.

Wychowankowie podczas rozmów z kontrolującymi (kwestionariusz wywiadu) potwierdzili powyższe ustalenia. Poinformowali również, że w przypadku dobrych wyników w nauce kwota kieszonkowego zostaje zwiększona o 20 zł. W przypadku złego zachowania kieszonkowe może zostać obniżone. Informacja o tym zawarta była w „Regulaminie przyznawania kieszonkowego”.

Z uwagi na fakt, że minimalna kwota kieszonkowego podana w aktualnym regulaminie jest wyższa od tej wskazanej w rozporządzeniu, Zespół kontrolny odstępuje od wydania zalecenia w tym zakresie.

¹⁰ § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

¹¹ art. 80 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- każdorazowo minimalną kwotę kieszonkowego ustalać na poziomie nie niższym niż kwota wskazana w rozporządzeniu.

f) zapewnianie uczestnictwa w miarę możliwości w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych¹²

Analiza dokumentacji wychowanków wykazała, że Dyrektor placówki umożliwia małoletnim udział w zajęciach pozalekcyjnych. 3 z 4 wychowanków (dot. wychowanków A, B, D) uczestniczyło w treningach siatkówki, dodatkowo wychowanek D brał również udział w zbiórkach harcerskich. Indywidualne rozmowy z wychowankami potwierdziły, że istnieje możliwość uczęszczania na zajęcia pozalekcyjne - w większości były to treningi siatkówki. Jeden z wychowanków grał w piłkę nożną, jednak od nowego roku szkolnego planuje zamienić piłkę nożną na siatkówkę. Pozostałych 3 wychowanków nie uczestniczyło w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, ponieważ nie byli tym zainteresowani – jeden z nich zaznaczył, że w innym wypadku, byłoby to możliwe. Ponadto, jedno z dzieci zgłosiło, że nie uzyskało zgody Dyrektora na udział w wybranej aktywności poza placówką.

Zespół kontrolny nie ma uwag do realizacji tego zadania.

akta kontroli str. 107-515, 527-546

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- w miarę możliwości wyrażać zgodę na udział wychowanków w wybranych przez siebie zajęciach dodatkowych.

h) zapewniania pokrycia kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką¹³

W toku kontroli ustalono, że wychowankowie przebywający w MOW oraz MOS każdorazowo przywożeni byli i zabierani z Ośrodków przez pedagoga lub Dyrektora placówki. Pozostałe dzieci uczęszczały do szkół na terenie miasta Wschowa. Placówka dysponowała autem służbowym, umożliwiającym przewóz wychowanków. Wychowankowie podczas rozmów (wywiad kwestionariuszowy) potwierdzili powyższe informacje.

Zespół kontrolny nie ma uwag do realizacji tego zadania.

akta kontroli str. 522, 527-546

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

4. Standardy bytowe zapewniane przez placówkę¹⁴

¹² §18 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

¹³ §18 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Na podstawie przeprowadzonych oględzin placówki stwierdzono, że w budynku znajdowało się 7 pokoi mieszkalnych: w tym 1 pokój 3-osobowy na parterze, 5 pokoi 2-osobowych na pierwszym piętrze oraz 1 pokój 1-osobowy na pierwszym piętrze. Wszystkie pomieszczenia miały prawidłowe oświetlenie. Pokoje wyposażone były między innymi w: jednoosobowe łóżka, biurka, krzesła, szafy, pudełka na rzeczy osobiste. Kontrolujący stwierdzili, że w pokojach panował porządek. Małoletni mieli do dyspozycji 3 łazienki z toaletą, z czego: 1 łazienka znajdowała się na parterze budynku, a 2 łazienki na pierwszym piętrze. Dodatkowo na parterze i pierwszym piętrze znajdowały się osobne toalety – po jednej na piętrze. Na parterze budynku znajdowała się również pralnia – z miejscem na suszenie ubrań, hol z szafami na buty i odzież wierzchnią, 2 szafy: 1 duża z przyborami szkolnymi i 1 duża z pościelą i ręcznikami, kuchnia z miejscem do wspólnego spożywania posiłków (duży stół oraz krzesła), salon, spiżarnia, pomieszczenie gospodarcze, pokój Dyrektora i wychowawców. Na pierwszym piętrze, oprócz pokoi wychowanków, łazienek i toalety, znajdował się salon, w którym wychowankowie mogli spędzać czas wolny. W każdym pokoju było zapewnione miejsce do nauki. Z przesłanych przez Dyrektora placówki grafików za cały okres podlegający kontroli oraz dodatkowych wyjaśnień wynika, że małoletni mieli zagwarantowaną opiekę w placówce. Przeprowadzone rozmowy z wychowankami (kwestionariusz wywiadu) potwierdziły ustalenia Zespołu kontrolującego. Dodatkowo, dzieci poinformowały, że miały możliwość samodzielnego - bądź przy wsparciu opiekunów - przygotowywania posiłków. Kuchnia wyposażona była odpowiednio w sprzęt AGD oraz wszelkie naczynia kuchenne. Małoletni podczas rozmowy z inspektorami mogli zgłosić uwagi związane z codziennym funkcjonowaniem w placówce. W tej części rozmowy wychowankowie wskazali między innymi, że młodszy wychowankowie zobowiązani są do oddawania telefonów komórkowych o godzinie 20:00. Kontrolujący sugerują uzupełnienie Regulaminu wychowanka o stosowny zapis dot. oddawania telefonów przez młodszych wychowanków o wskazanej godzinie. Kolejne uwagi odnosiły się do szaf na ubrania znajdujących się w pokojach. Część wychowanków wskazała, że jest w nich za mało miejsca na rzeczy osobiste. Małoletni odnieśli się również do kwestii wykonywania przez nich dyżurów w jednostce. Poinformowali, że dyżury w placówce są „męczące” z uwagi na czas ich trwania (przydzielony na cały miesiąc) oraz fakt, że wykonują je jednoosobowo (zwłaszcza dyżury w kuchni, łazience i pralni są dużym obciążeniem). W kwestii związanej z zachowaniem niektórych pracowników zatrudnionych w placówce, część wychowanków wskazała, że „czasami się denerwują”, „mają gorszy dzień”, „jeden z pracowników wyciąga informacje od dzieci i obgaduje je”, „czasami trudno wypowiadać swoje zdanie”. Z uwagi na zgłaszane przez wychowanków zastrzeżenia, inspektorzy uważają za zasadne podjęcie odpowiednich działań mających na celu poprawę sytuacji w placówce.

akta kontroli str. 525-546

W badanym zakresie stwierdzono uchybienie polegające na:

- **niezapewnieniu wystarczającej ilości miejsca do przechowywania osobistych rzeczy,**
- **niewłaściwym komunikowaniu się części pracowników z wychowankami.**

¹⁴ § 18 ust. 3 pkt 1, 2, 3, 4, 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- rozważyć zmianę czasu trwania dyżurów oraz możliwość ich wykonywania w parach,
- w Regulaminie wychowanka zamieścić stosowny zapis informujący o konieczności oddawania telefonu przez młodszych wychowanków o godzinie 20:00.

WNIOSKI:**Nie stwierdzono uchybień w zakresie:**

1. Kwalifikacji kadry placówki.
2. Prowadzenia zgodnie z przepisami planów pomocy dziecku i kart pobytu.
3. Zapewnienia wychowankom dostępu do usług.

Stwierdzono uchybienie polegające na:

1. Braku opisu przebiegu zajęć w kartach udziału wychowanków w zajęciach specjalistycznych, zgodnie z przepisem.
2. Niezapewnieniu wystarczającej ilości miejsca do przechowywania osobistych rzeczy.
3. Niewłaściwym komunikowaniu się części pracowników z wychowankami.

Stwierdzono istotne uchybienie polegające na:

1. Braku sporządzania arkuszy badań i obserwacji pedagogicznych wychowanków.

Za powstałe uchybienia odpowiedzialność ponosi Dyrektor placówki.

Przyczyną uchybień w realizacji zadań może być:

- niewystarczające przestrzeganie przepisów prawa,
- niedostateczne wykorzystanie przestrzeni w placówce,
- przeciążenie obowiązkami,
- niewystarczające przygotowanie do pracy z dziećmi, które mają trudności z emocjami i sprawiają problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Skutkiem powyższych działań kontrolowanej jednostki mogą być:

- nierzetelnie sporządzana dokumentacja,
- wypalenie zawodowe kadry wychowawczej,
- brak zapewnienia wychowankom adekwatnego wsparcia i pomocy,
- brak zapewnienia wychowankom warunków adekwatnych do ich potrzeb.

Zalecenia pokontrolne:

Mając na uwadze stwierdzone uchybienia, na podstawie art.197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 13.2 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli, zalecam:

1. Opracowywać karty udziału w zajęciach specjalistycznych zgodnie z §17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
2. Sporządzać arkusze badań i obserwacji pedagogicznych zgodnie z §17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

3. Podjąć działania w celu zapewnienia odpowiedniej ilości miejsca do przechowywania rzeczy osobistych wychowanków, zgodnie z §18 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
4. Zagwarantować wychowankom stabilne środowisko wychowawcze, zgodnie z art. 4 pkt 4 cyt. ustawy, poprzez odpowiednią komunikację.

Rekomendacje:

1. Umożliwić kadrze wychowawczej korzystanie z poradnictwa mającego na celu przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.
2. Każdorazowo zapisywać datę tworzenia dokumentu.
3. Każdorazowo potwierdzać podpisem wychowanka współpracę przy tworzeniu planu pomocy dziecku bądź jego modyfikacji.
4. W miarę możliwości urozmaicać posiłki (obiady), tak by dania zbyt często się nie powtarzały.
5. W miarę możliwości nie przekraczać czasu przeznaczonego na naukę, co pozwoli wychowankom na podjęcie własnych aktywności.
6. Każdorazowo minimalną kwotę kieszonkowego ustalać na poziomie nie niższym niż kwota wskazana w rozporządzeniu.
7. W miarę możliwości wyrażać zgodę na udział wychowanków w wybranych przez siebie zajęciach dodatkowych.
8. Rozważyć zmianę długości trwania dyżurów, oraz możliwość ich wykonywania w parach.
9. W Regulaminie wychowanka zamieścić stosowny zapis informujący o konieczności oddawania telefonu przez młodszych wychowanków o godzinie 20:00.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d cytowanej ustawy, jednostka kontrolowana może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednostka kontrolowana jest **zobowiązana w terminie 30 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych do poinformowania wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.**

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki
Społecznej
Wirginia Put-Sobania

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki
Społecznej
Monika Mach

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Grażyna Jelska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej